

ПЛАН
практичних занять з дисципліни «Вступ до фаху»

Практичні заняття – 30 годин
Викладач – Кривоцюк Л.І.

<i>Обсяг в годинах</i>	<i>Тема та стислий зміст заняття</i>	<i>Мета заняття</i>
2	1. Основні проблеми філософії. Філософська онтологія. Проблема буття. Виникнення і внутрішня логіка проблеми буття. Роздуми про світ та його існування. Категорія буття: зміст і специфіка.. Основні форми буття.	Формування теоретичних знань про основні проблеми філософії, категорію буття та її специфіку.
2	2. Діалектика та її альтернативи. Поняття діалектики та її альтернатив: метафізики, еkleктики, догматизму, софістики, релятивізму. Діалектика як вчення про універсальні зв'язки, зміни, розвиток. Основні форми діалектики.	Формування знань про діалектику як вчення про універсальні зв'язки та її альтернативи.
2	3. Поняття системи, принцип системності. Системний характер і механізм процесу розвитку. Необхідність і свобода. Принцип об'єктивності й суб'єктивності. Принцип загального зв'язку. Принцип розвитку і проблема створення цілісної концепції розвитку. Принцип сходження від абстрактного до конкретного й навпаки. Принцип об'єктивності істини. Принцип детермінізму, цілісності, структурності, системності.	Формування знань про поняття системи та принципи: системності, загального зв'язку, об'єктивності істини тощо.
2	4. Філософська антропологія. Філософська антропологія як основа наук про людину. Проблема генези, становлення й розвитку людини. Вплив науково-технічного прогресу на умови існування людини як біологічного виду: активізація мутаційного процесу, його вплив на спадковість. Гармонія та дисгармонія людського існування.. Суспільне (соціальне) у бутті людини.	Формування знань про актуальність і специфіку філософського розгляду проблеми людини.
2	5. Феноменологія. Людина та її духовний світ. Духовний вимір людського буття. Поняття нової філософської онтології. Онтологічні виміри духу. Знаково-символічна форма буття духу. Поняття “душі” та її роль в	Формування знань про духовний вимір людського буття

	осмисленні внутрішнього світу людини. Сутність духовного. Сучасна наука про походження свідомості. Біологічні передумови виникнення свідомості. Відображення як загальна властивість матерії.	
2	6. Філософська гносеологія (епістемологія). Пізнання як специфічна форма ставлення людини до світу. Генеза поглядів на проблему пізнання у процесі розвитку філософії. Суб'єкт і об'єкт пізнання. Основні принципи гносеології, багатоманітність її форм.	Формування знань про сутність теорії пізнання Б. Спінози, І. Канта, неотомізму, екзистенціалізму (К. Ясперс), марксизму, неопозитивізму, постпозитивізму.
2	7. Філософська праксеологія. Діяльність як корисна праця людини, ставлення людини до зовнішнього світу, специфічний спосіб існування соціального. Діяльність як праця людини з виробництва матеріальних і духовних цінностей.	Формування знань про духовно-практичне освоєння світу людиною, перетворення суспільних відносин і розвиток людини, її здібностей, знань, умінь та навичок.
2	8. Соціальна філософія. Філософія суспільства. Специфіка предмета соціальної філософії. Співвідношення соціальної філософії й інших гуманітарних наук. Методологічна спрямованість Соціальна форма руху матерії та її відмінності від процесів живої й неживої природи.	Формування знань про філософське розуміння суспільства.
2	9. Аксиологія. Культура й цивілізація. Аксиологія у системі культури. Цінності як визначальні характеристики людського буття. Людина у системі цінностей. Структура цінностей. Проблема суб'єктивного вибору. Цінність та сенс життя. Компоненти ціннісного вибору: переживання, потреби, емоції, віра, воля, ідеал.	Формування знань про цінності як ядро духовного світу людини.
2	10. Соціальний прогрес та перспективи розвитку людства. Розвиток соціально-філософської думки про проблеми суспільного процесу в історії філософії. Ідея прогресу в концепціях "індустріального суспільства" (Р. Арон), у теоріях "локальних цивілізацій" (А. Тойнбі, П. Сорокін, В. Данилевський), у творах Х. Ортега-і-Гассета, концепціях М. Бердяєва, К. Ясперса.	Формування знань про поняття і сутність суспільного прогресу.
2	11. Філософські аспекти осмислення науки.	Формування знань про науку як соціальний та історичний

	Передумови становлення науки. Донаукові форми знання. Основні аспекти існування науки: система знань, соціальний інститут, форма суспільної свідомості, виробництво й вид діяльності. Місце науки в системі духовної культури. Основні функції науки. Цілі та пріоритети науки. Позитивні та негативні фактори розвитку науки.	феномен; вплив науки на спосіб життєдіяльності сучасної людини.
2	12. Наука в історії філософії. Особливості виникнення та формування науково-теоретичного мислення. Математичні надбання піфагорійської школи. Проблема нескінченності в постановці елеатів. Наукові програми Демокріта, Платона, Аристотеля.	Формування знань про філософські засади наукової проблематики.
2	13. Формування поняття науки Нового часу. Становлення класичного ідеалу наукової раціональності. Емпіризм та раціоналізм як його варіанти. Проблема методу в філософії Нового часу. Індуктивний метод Ф.Бекона. Метафізичне обґрунтування наукового дослідження Декартом. Картезіанська концепція науки. Ідея створення загальної універсальної науки (Г.Лейбніц). Філософське обґрунтування атомізму XVII ст. Філософські засади наукової програми І.Ньютона. Природничонаукове вирішення проблем людського буття в Просвітництві.	Формування знань про становлення класичного ідеалу наукової раціональності.
2	14. Методологія індуктивізму. Поняття наукового відкриття в індуктивізмі. Проблема обґрунтування істинності "фактуальних" положень. Принципи редукції, верифікації, демаркації. Радикальний і поміркований індуктивізм. Потреба доповнення когнітивних процесів фактами суспільної історії, психологічними факторами. Проблема індуктивного впорядкування фактів.	Формування знань про Поняття наукового відкриття в індуктивізмі; антиномізм незалежності предмету й методу пізнання; принципи емпіріокритицизму Р.Авенаріуса: учення про принципову координацію, принцип найменшої витрати сил; принцип економії мислення й теорія елементів досвіду Е.Маха.
2	15. Методологія конвенціоналізму. Засади конвенціоналізму в доктрині А.Пуанкаре (питання про природу математичного знання та проблема інтуїції). Співвідношення фактів і узагальнень. Проблема об'єктивності істини. Криза фізики й проблема	Формування знань про концепцію інструментальної функції наукової теорії.

	відносності істини. Інструменталістський варіант конвенціалізму. Концепція інструментальної функції наукової теорії. Досягнення "простоти" - ідеалу прогресу науки.	